

Βρυξέλλες, 16 Σεπτεμβρίου 2020
REV1 – αντικαθιστά την
ανακοίνωση της 21ης Μαρτίου
2019

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΠΛΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατέστη «τρίτη χώρα»¹. Η συμφωνία αποχώρησης² προβλέπει μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, το δίκαιο της Ένωσης στο σύνολό του ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού³.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο θα διαπραγματευτούν συμφωνία για νέα εταιρική σχέση, η οποία θα προβλέπει μεταξύ άλλων μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Ωστόσο, δεν είναι βέβαιο αν η συμφωνία αυτή θα συναφθεί και θα αρχίσει να ισχύει στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια συμφωνία θα δημιουργήσει σχέση η οποία, όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην αγορά, θα είναι πολύ διαφορετική από τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην εσωτερική αγορά,⁴ στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ και στον χώρο ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης.

Σε κάθε περίπτωση, υπενθυμίζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, η νομική κατάσταση που θα ισχύει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (μέρος Α κατωτέρω). Στην παρούσα ανακοίνωση εξηγούνται επίσης ορισμένες σχετικές διατάξεις διαχωρισμού της συμφωνίας αποχώρησης (μέρος Β κατωτέρω),

¹ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της ΕΕ.

² Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7 (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης).

³ Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 127 της συμφωνίας αποχώρησης, καμία από τις οποίες δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης.

⁴ Ειδικότερα, μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν προβλέπει έννοιες της εσωτερικής αγοράς (στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών) όπως η αμοιβαία αναγνώριση, η «αρχή της χώρας καταγωγής» και η εναρμόνιση. Επίσης, μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν καταργεί τις τελωνειακές διατυπώσεις και τους τελωνειακούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την καταγωγή των εμπορευμάτων και τις εισροές τους, ούτε τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

καθώς και οι κανόνες που θα ισχύουν στη Βόρεια Ιρλανδία μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (μέρος Γ κατωτέρω).

Συμβουλές προς τους ενδιαφερομένους:

Για την αντιμετώπιση των συνεπειών που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση, συνιστάται ιδίως στα πρόσωπα που εμπορεύονται είδη διπλής χρήσης:

- να λάβουν υπόψη ότι οι αποστολές των απαριθμούμενων ειδών διπλής χρήσης από την ΕΕ προς το Ηνωμένο Βασίλειο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα υπόκεινται στην απαίτηση άδειας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009·
- να μην βασίζονται πλέον σε άδειες από το Ηνωμένο Βασίλειο για αποστολές από την ΕΕ προς τρίτη χώρα·
- να μην βασίζονται πλέον, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σε άδειες που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια αρχή αδειοδότησης κράτους μέλους για την εξαγωγή ειδών που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο προς άλλη τρίτη χώρα· και
- να ζητούν περαιτέρω πληροφορίες από την αρμόδια αρχή αδειοδότησης της χώρας τους⁵ όσον αφορά τους χειρισμούς σε σχετικά σενάρια εξαγωγών από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ προς το Ηνωμένο Βασίλειο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Σημείωση:

Η παρούσα ανακοίνωση δεν αφορά:

- κανόνες της ΕΕ για τα τελωνειακά καθεστώτα·
- άλλους ελέγχους εξαγωγών που δεν αφορούν είδη διπλής χρήσης.

Για τις πτυχές αυτές, εκπονούνται ή έχουν δημοσιευτεί άλλες ανακοινώσεις⁶.

Επιπλέον, επιστάται η προσοχή στην πιο γενική ανακοίνωση σχετικά με τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς, συμπεριλαμβανομένων των αδειών εισαγωγής/εξαγωγής.

A. ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της μεταφοράς, της μεσιτείας και της

⁵ Κατάλογος των αρμόδιων αρχών αδειοδότησης στην ΕΕ διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/export-from-eu/dual-use-controls/>.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_en

διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης⁷ δεν θα ισχύει πλέον ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο⁸. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

1. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΙΔΩΝ ΔΙΠΛΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 προβλέπει τον έλεγχο των εξαγωγών, της μεσιτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης. Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι έλεγχοι βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 θα εφαρμόζονται για τις εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

2. ΆΔΕΙΕΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 428/2009

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι άδειες εξαγωγής που έχουν εκδοθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 δεν ισχύουν πλέον για τις εξαγωγές ειδών διπλής χρήσης από την ΕΕ προς τρίτες χώρες. Αντιθέτως, για αυτές τις εξαγωγές ειδών διπλής χρήσης από την ΕΕ προς τρίτες χώρες θα απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009.

3. ΆΔΕΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΠΡΟΣ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ, ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009, ορισμένα πολύ ευαίσθητα είδη διπλής χρήσης, που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του εν λόγω κανονισμού, υπόκεινται σε ελέγχους μεταφοράς εντός της ΕΕ. Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι μεταφορές ειδών που απαριθμούνται στο παράρτημα IV από την ΕΕ προς το Ηνωμένο Βασίλειο θα αποτελούν εξαγωγή που υπόκειται σε άδεια σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009.

Ωστόσο, οι άδειες μεταφοράς εντός της ΕΕ που έχει εκδώσει, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η αρμόδια αρχή κράτους μέλους της ΕΕ για μεταφορές προς το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστούν έγκυρες άδειες για εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και έως ότου λήξει η ισχύς της άδειας.

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

1. ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΙΔΩΝ ΔΙΠΛΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Το άρθρο 47 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης προβλέπει ότι, υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτήν, οι διακινήσεις εμπορευμάτων που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου αντιμετωπίζονται ως

⁷ ΕΕ L 134 της 29.5.2009, σ. 1.

⁸ Όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 στη Βόρεια Ιρλανδία, βλ. μέρος Γ της παρούσας ανακοίνωσης.

ενδοενωσιακές διακινήσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις αδειών εισαγωγής και εξαγωγής που καθορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ.

Παράδειγμα: Είδος διπλής χρήσης, του οποίου η διακίνηση βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, μπορεί ακόμη να εισέλθει στην ΕΕ ή στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει των κανόνων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 428/2009 που ισχύουν για τις μεταφορές.

2. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΑΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ (ΑΡΘΡΟ 86 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ) ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφοι 1 και 2 της συμφωνίας αποχώρησης, τα ειδικά σχάσιμα υλικά (ιδιοκτησία της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 86 της Συνθήκης Ευρατόμ), τα οποία βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου καθίστανται ιδιοκτησία των προσώπων ή επιχειρήσεων που είχαν το πλέον ευρύ δικαίωμα χρήσης και κατανάλωσης κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου⁹.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συμφωνίας αποχώρησης, όταν το δικαίωμα αυτό ανήκει σε κράτος μέλος, ή σε πρόσωπο ή επιχείρηση εγκατεστημένο/-η σε κράτος μέλος, για την εξαγωγή των εν λόγω υλικών σε τρίτη χώρα χορηγείται άδεια σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 428/2009.

Γ. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΙΡΛΑΝΔΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύει το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.¹⁰ Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία υπόκειται στην περιοδική συγκατάθεση της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας, ενώ η αρχική περίοδος εφαρμογής του εκτείνεται στα 4 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.¹¹

Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία καθιστά ορισμένες διατάξεις του δικαίου της ΕΕ εφαρμοστέες στη Βόρεια Ιρλανδία. Στο πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησαν ότι η Βόρεια Ιρλανδία αντιμετωπίζεται σαν να ήταν κράτος μέλος όσον αφορά ορισμένες νομοθετικές πράξεις.¹²

⁹ Η έννοια της «ιδιοκτησίας» στο άρθρο 86 της Συνθήκης Ευρατόμ δεν πρέπει να συγχέεται με την έννοια της «ιδιοκτησίας» στο αστικό δίκαιο («sui generis» κυριότητα της Ευρατόμ επί των ειδικών σχάσιμων υλικών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας).

¹⁰ Άρθρο 185 της συμφωνίας αποχώρησης.

¹¹ Άρθρο 18 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹² Άρθρο 7 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης, σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία προβλέπει ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία¹³.

Αυτό σημαίνει ότι οι αναφορές στην ΕΕ στα μέρη Α και Β της παρούσας ανακοίνωσης πρέπει να θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνουν τη Βόρεια Ιρλανδία.

Ειδικότερα, αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- οι αποστολές ειδών διπλής χρήσης από την ΕΕ προς τη Βόρεια Ιρλανδία, και αντιστρόφως, αποτελούν ενδοενοσιακές μεταφορές για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009·
- οι αποστολές ειδών διπλής χρήσης από τη Βόρεια Ιρλανδία προς τρίτη χώρα ή προς τη Μεγάλη Βρετανία αποτελούν εξαγωγές για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009. Στην περίπτωση αυτή, η εντεταλμένη αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου πρέπει να ενεργεί ως αρμόδια αρχή για τους σκοπούς της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009¹⁴.

Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία αποκλείει τη δυνατότητα του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία να:

- συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη διαδικασία διαμόρφωσης αποφάσεων της Ένωσης¹⁵.
- επικαλείται την αμοιβαία αναγνώριση αξιολογήσεων και αδειών από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία¹⁶.

Ειδικότερα, αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- δεν μπορεί να γίνεται επίκληση οποιασδήποτε άδειας που έχει εκδοθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 για αποστολές ειδών διπλής χρήσης από ένα κράτος μέλος προς τρίτη χώρα.

Ο δικτυακός τόπος της Επιτροπής (<http://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/export-from-eu/dual-use-controls/>) παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τον

¹³ Άρθρο 5 παράγραφος 4 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία και τμήμα 47 του παραρτήματος 2 του εν λόγω πρωτοκόλλου.

¹⁴ Η υποχρέωση που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 428/2009 επιβάλλεται από τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης (Ομάδα της Αυστραλίας του 1985, Διακανονισμός του Wassenaar για τον έλεγχο των εξαγωγών συμβατικών όπλων και ειδών και τεχνολογιών διπλής χρήσης του 1996, Ομάδα Πυρηνικών Προμηθευτών του 1974, Καθεστώς Ελέγχου Τεχνολογίας Πυραύλων του 1987, Σύμβαση για τα Βιολογικά Όπλα του 1972, Σύμβαση για τα χημικά όπλα του 1993, Συνθήκη για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων του 1968), βλ. άρθρο 6 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹⁵ Όταν απαιτείται ανταλλαγή πληροφοριών ή αμοιβαία διαβούλευση, αυτή θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο της μικτής συμβουλευτικής ομάδας εργασίας που συγκροτήθηκε με το άρθρο 15 του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

¹⁶ Άρθρο 7 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία.

έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Εμπορίου